

POLÁRNÍ OBLASTI

Mgr. Nela Macháčková

zeměpis 6.B, 6.C, 6.D

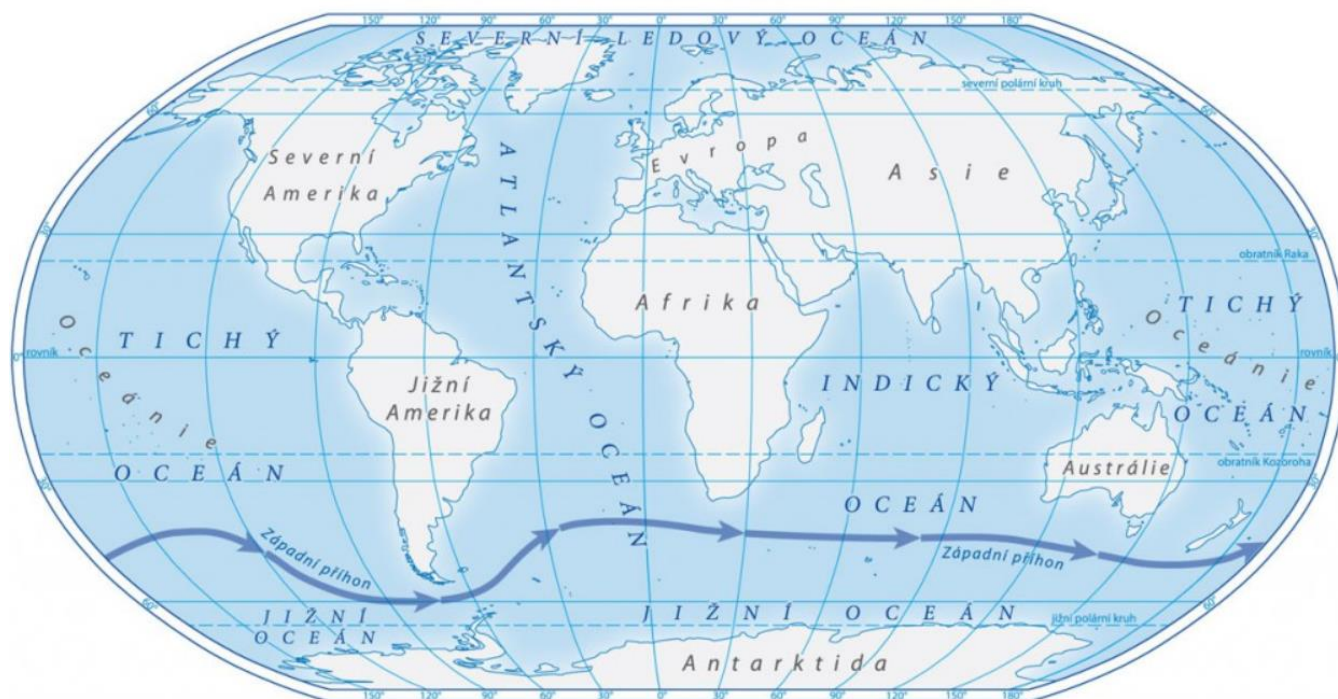
POLÁRNÍ OBLASTI

Přečtete si výklad a následně si do sešitů **přepište/vlepte zápis (celkem 1 zápis)**.

Na konci jsem přiložila odkaz na dokument z youtube.

VÝKLAD 1

I v tomto souboru ponechám mapu, abyste se na ni při výkladu mohli podívat.

Už z minula víte, co označujeme jako polární oblasti a kde se nacházejí. Víte, jak je to v těchto oblastech s podnebím (na letní dovolenou k moři za sluníčkem sem nezavítáte ☺). Trošku jsme si povídali i o Arktidě, která se nachází na severu naší Země. Víte, s jakými živočichy se zde můžete setkat, že zde žijí lidé a proč se Arktidě říká Arktida. Co vám zůstalo v hlavě ohledně polární záře, je ve hvězdách. ☺

Nejspíš pro vás nebude šokující, když řeknu, že se nyní budeme zabývat Antarktidou (já vím, zcela nečekané ☺).

Antarktida se nachází na jižním pólu a je obklopena Jižním oceánem.

Velice důležité je si uvědomit (a vy už to taky moc dobře víte), že **Antarktida JE kontinentem**, protože je tvořena největším pevninským ledovcem světa (čili kdybyste se někdy setkali s otázkou, který ledovec světa je největší, odpovědí je Antarktida).

Jen pro zajímavost, Antarktida je větší než Evropa. ☺

Teď vám ve zkratce povím zajímavý příběh o dobytí jižního pólu. Norský polární badatel **Roald Amundsen** se rozhodl dobýt SEVERNÍ pól. Avšak v roce 1909 přišla zpráva, že severní pól dobyl Robert Peary. Amundsen však nelenil a rozhodl se dobýt JIŽNÍ pól.

V roce 1910 se k jižnímu pólu vypravily dvě výpravy - norská v čele s **Roaldem Amundsenem** a britská v čele s Robertem Scottem. Jako první se však na jižní pól dostal Amundsen (14. 12. 1911).

Soupeření obou výprav skončilo lidskou tragédií. Lidé Scottovy výpravy na zpáteční cestě zahynuli hlady (zahynuli v lednu 1912, objeveni byli až v listopadu).

Antarktida je jediný kontinent bez trvalého osídlení. V roce 1942 uplatňovalo své nároky na ovládnutí Antarktidy hned 7 států světa - Velká Británie, Francie, Norsko, Argentina, Chile, Nový Zéland a Austrálie. Proto byla Antarktida rozdělena jako "koláč" na několik různě velkých záborů. V roce 1959 podepsalo 12 zemí smlouvu, ve které se zavázaly, že nebudou uplatňovat nároky na území a že budou tento světadíl využívat pouze k vědeckým účelům. K této smlouvě se později přidala i Česká republika. V dnešní době je na Antarktidě přes 5 000 výzkumníků různé národnosti na 25 výzkumných stanicích. Opět pro zajímavost - na ruské výzkumné stanici Vostok byla naměřena nejnižší teplota na Zemi $-89,2^{\circ}\text{C}$.

Na Antarktidě jsou velká naleziště železné rudy, žily, ropy a pravděpodobně i stříbra nebo např. zlata. V roce 1991 však byla zastavena těžba nerostných surovin, aby se zabránilo poškození přírodního prostředí. Tento kontinent má sloužit primárně k mírovým a vědeckým účelům.

I na Antarktidě žije celá řada živočichů. Nalezneme zde tučňáky, tuleny, lachtany, velryby, delfíny či racky.

ZÁPIS DO SEŠITŮ:

ANTARKTIDA

- jižní pól, obklopena Jižním oceánem
- je **KONTINENTEM!**
  - jediný trvale neosídlený kontinent
- tvořena největším pevninským ledovcem světa
- **1911 – Roald Amundsen jako první dosáhl jižního pólu**
- polární výzkumné stanice
- **živočichové** – tučňáci, tuleni, lachtani, plejtvák obrovský

A nyní slibovaný **dokument**.

Tentokrát vám nebudu zadávat žádné otázky. Pouze si povšimněte, jak vypadají stanice a jak jsou vybavené, kdy se sem výzkumníci vydávají a co zkoumají, jaká jsou antarktická "nej", příběh o Scottovi a "historickém" nalezišti, které dnes může sloužit jakožto velice vzdálené muzeum,... (zdá se, že otázky stále pokládám, že? 😊). Dokumentů je na youtube samozřejmě velké množství, avšak tento mě zaujal nejvíce zejména po stránce informační. 😊

Léto v Antarktidě (dokument)

- https://www.youtube.com/watch?v=LEUnjo_G8DQ

Pokud vás dokumenty baví, vyhledala jsem ještě jeden, který je pouze o zvířátkách. Musím říci, že jsem se u tohoto dokumentu dokonce i zasmála (krádež kamínků, tlusté housenky, vousatí trapiči). 😊

Antarktida v jednom kole (CZ znění)

- <https://www.youtube.com/watch?v=6s9rbLsk5gA>